

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

М.В. Євтушенко

**ПРОГРАМА і РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»**
(для студентів 1 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки
6.030601 «Менеджмент»)

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Основи правознавства» для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: М.В. Євтушенко; – Х.: ХНАМГ, 2011. – 22 с.

Укладач: М.В. Євтушенко

Рецензент: канд. юрид. наук О.І. Міхно

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол №4 від 9 грудня 2010 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет і місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів при вивченні дисципліни	10
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	11
2.3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	12
2.4. План лекцій.	13
2.5. Плани практичних занять	14
2.6. Самостійна навчальна робота студентів	16
2.7. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів.	17
2.8. Рекомендована література.	19
2.8.1 Основна література.	19
2.8.2. Додаткова література.	19

ВСТУП

Зміни, що відбуваються в соціально-економічній сфері останнім часом, безпосередньо стосуються кожного громадянина нашої країни, тому потребують підготовки високваліфікованих фахівців.

В умовах демократизації українського суспільства особливо важливого значення набувають формування, розвиток і закріплення нового мислення, виховання загальної правової культури, високої професійності при вирішенні різноманітних завдань, вироблення почуття відповідальності, справедливості, поваги до закону. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Метою дисципліни «Основи правознавства» є формування цілісної системи знань і навичок з українського правознавства, зформованого на базі сучасних досягнень юридичної науки, надання знань з питань громадянства, загальної теорії суспільства та держави, держави і права, з природної сутності держави й права, їх форм, з питань співвіднесення цивільного суспільства і держави, основних прав і свобод людей й громадян України, безпосередньої та представницької демократії, форм державного і територіального устрою України, системи органів держави, місцевого самоуправління, а також засвоєння правових основ таких галузей законодавства, як цивільне, адміністративне, кримінальне законодавство та інших галузевих юридичних наук.

Мета вивчення дисципліни «Основи правознавства» - забезпечити підготовку студентів до різних форм аудиторних занять і самостійної роботи з вивчення програми навчального курсу. З метою конкретизації конкретних положень передбачається вирішення практичних завдань з окремих тем на практичних заняттях для закріплення одержаних знань.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять, вирішують практичні завдання з основних понять правознавства, оцінки законодавчих альтернатив, обґрунтуванню різних стратегій підприємства. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу курсу є самостійна робота студентів зі спеціальною літературою, нормативними актами з питань законодавчого регулювання економіки.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Основи правознавства» розроблена для студентів денної та заочної форм навчання галузі знань 0306 «Менеджмент», професійного спрямування «Логістика».

1.1. Мета, предмет і місце дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Основи правознавства»: формування правової культури та вмінь користуватися нормативно-правовими актами (згідно ОПП ГСВО МОНУ).

Предметом вивчення дисципліни є правові відносини у суспільстві.

Професійна діяльність фахівця на первинних посадах полягає в плануванні чинної законодавчо-нормативної бази.

В структурно-логічній схемі підготовки бакалавра є вихідною і передуює вивченню дисциплін професійного блоку.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця наведено в табл. 1.

Таблиця 1 - Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Вихідна	Господарське право Трудове право

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1 ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Основи Конституційного права України

1. Основи теорії права та держави.
2. Основи Конституційного права. Конституція України – основний закон держави. Права, свободи й обов'язки людини та громадянина

ЗМ 1.2. Основи цивільного, сімейного права України

1. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права.
2. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів.
3. Право власності та його Конституційний захист. Форми та види власності.
4. Поняття цивільної угоди та цивільного договору.
5. Поняття цивільної угоди та цивільного договору купівлі-продажу,

- майнового найму (оренди), позики.
6. Основи шлюбно-сімейного права.
7. Основи житлового права.

ЗМ 1.3. Основи фінансового, адміністративного, кримінального, екологічного права України

1. Основи фінансового права.
2. Основи адміністративного права.
3. Основи кримінального права.
4. Основи екологічного права.

Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього кредит / годин	Семестр	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
6.030601 ЛОГ (денна форма навчання)	2,5/90	1	36	18	18	-	54	-	-	-	1	-
6.030601 ЛОГ (заочна форма навчання)	2,5/90	2	10	8	2		80	2	-	-	2	-

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Освітньо-кваліфікаційні вимоги до вивчення дисципліни «Основи правознавства» наведені в табл. 2.

Таблиця 2 - Освітньо-кваліфікаційні вимоги до вивчення дисципліни

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Захищати інтереси держави, поєднувати і взаємоузгоджувати суспільні, колективні і індивідуальні інтереси. Виконувати конституційні обов'язки, дотримуватися норм законодавства. Захищати свої права людини і громадянина	Виробнича, соціальна	Організаційна
Згідно з чинним законодавством готувати засновницькі документи та реєструвати документи з урахуванням особливостей різних організаційно-правових форм господарювання	Виробнича, соціальна	Організаційна
Використовуючи соціальні стандарти та умови, брати участь у підготовці колективного договору та у переговорах між роботодавцями та працівниками щодо його укладання, конструктивно взаємодіяти з профспілками щодо соціального захисту працівників	Виробнича, соціальна	Організаційна
Згідно з трудовим законодавством брати участь у доборі, оцінюванні, найманні, розвитку та вивільненню кадрів підприємства (підрозділу). Проводити облік кадрів, визначати структуру колективу та розраховувати його численність. Вести облік кадрів та аналізувати використання робочого часу. Забезпечувати високий рівень трудової, виробничої дисципліни	Виробнича, соціальна	Організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література з дисципліни

1. Рогожин Й.А. Історія держави і права України: Підручник. - Х.: Основа, 1996.
2. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України: Підручник - К.: Либідь, 1997.
3. Кубах А.І. Конспект лекцій з дисципліни "Правознавство".- Х.: ХНАМГ, 2006.
4. Ківалов С. Основи правознавства України : Підручник. - Х.: Одісей, 2002.
5. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України.- К.: Либідь, 1997.
6. Кульчицький В.С. Історія держави і права України.- Львів: Світ, 1996.
7. Лашенко Р.М. Лекції по історії українського права.- К.: Україна, 1998.
8. Основи держави і права / Колодій А.М.- К.: Либідь, 1997.
9. Основи конституційного права України/ Копейчиков В.В.- К.: Юрінком, 1997.
10. Пахомов И. Основы государства и права Украины . - Х.: ООО"Одисей", 2001.
11. Поникаров В.Д., Ялдин И.В. Правоведение.- Х.: Издат.дом "ИНЖЕК", 2003.
12. Поникаров В.Д. Правознавство .- Х.: ВД "ИНЖЕК", 2004.
13. Копейчиков В. К. Правоведение: Підручник.: Юрінком Інтер, 2002.
14. Копейчиков В.В. Правознавство .- К.: Юрінком, 2003.
15. Кравчук М. Правознавство.- Тернопіль: Карт-бланш, 2003.
16. Настюк М. Правознавство . Львів: Світ, 1995.
17. Правознавство/ Пилипенко П.: Навч. пос.- Львів: Новий світ-2000, 2000, 2006.
18. Настюк М. Основы правоведения Украины: Уч. Пос. Х.:Одиссей , 2004.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Основи правознавства»

Мета вивчення дисципліни «Основи правознавства»: формування основоположних знань з теорії держави та права; основ цивільного, трудового, сімейного права; вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання у практичному житті; навичок роботи з нормативно-правовими актами, правильно застосовувати правові норми у виробничо-службовій діяльності (згідно ОПП ГСВО МОНУ).

Завдання вивчення: науково обґрунтувати проблеми становлення правової системи України, принципи взаємодії органів місцевого самоврядування, формування вмінь та навичок користування нормативними документами на конкретному підприємстві, проводити їх аналіз щодо відповідності положенням цивільного права (згідно ОПП ГСВО МОНУ).

Предметом вивчення дисципліни є право як регулятор суспільних відносин у різних сферах суспільного життя.

Аннотация программы учебной дисциплины «Основы правоведения»

Цель изучения дисциплины «Основы правоведения»: формирование основоположных знаний по теории государства и права, основ гражданского, трудового семейного права; умение ориентироваться в действующем законодательстве, применять теоретические знания в практической жизни,

навыков работы с нормативно-правовыми актами, правильно применять правовые нормы в производственно-служебной деятельности (в соответствии с ОПП ОСВО МО и Н).

Задача изучения дисциплины: научно обосновать проблемы становления правовой системы Украины, принципы взаимодействия органов местного самоуправления, формирование умений и навыков пользоваться нормативными документами на конкретном предприятии, проводить их анализ соответствия положениям гражданского права (в соответствии с ОПП ОСВО МО и Н).

Предметом изучения дисциплины: право как регулятор общественных отношений в различных сферах общественной жизни.

Annotation of the program of educational discipline "Bases of jurisprudence"

Purpose of study of discipline "Bases of Jurisprudence": forming of basic knowledges on the theory of the state and law, bases of civil, family, labour law; ability to be oriented in a current legislation, apply theoretical knowledges in practical life, skills of work with normative acts, it is correct to apply legal norms in production activity.

Task of study of discipline: scientifically to ground the problems of becoming of the legal system of Ukraine, principles of co-operation of organs of local self-government, forming of studies and skills to use normative documents.

Article of study of discipline: right as a regulator of public relations is in the different spheres of public life.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура робочої програми навчальної дисципліни «Основи правознавства» наведена в табл. 3.

Таблиця 3 – Структура навчальної дисципліни

Характеристика дисципліни підготовки магістра	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних до ECTS – 2,5/90 У тому числі: модулів – 1; змістових модулів – 3; самостійна робота –54 (денне навчання)/80 годин (заочне навчання)	Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент», професійне спрямування «Логістика» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Нормативна Рік підготовки 1; Семестр: 1.
Кількість годин усього 90 години; за змістовими модулями Зм. 1.1. 18 годин; Зм. 1.2. 36 годин; З.м. 1.3. 36 годин.		Лекції: кількість годин – 18 (денне навчання); 8 (заочне навчання) Практичні заняття: 18 (денне навчання); 2 (заочне навчання) Самостійна робота кількість годин –54 (денне навчання) /80 (заочне навчання)
Кількість тижнів викладання дисципліни: 18; Кількість годин на тиждень 3		Вид контролю – іспит

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних занять. Особливе значення в процесі вивчення курсу і закріплення знань відіграє самостійна робота студентів у вивченні нормативних документів, Конвенцій, основної та додаткової літератури. Зазначені види занять розроблені у відповідності до положень Болонської декларації.

2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів при вивченні дисципліни

Дана дисципліна передуює вивченню дисциплін професійного блоку.
В результаті вивчення дисципліни студенту необхідно:

Знати:

- існуючі нормативні документи;
- як правильно використовувати нормативні документи;
- юридичне забезпечення професійної діяльності;
- законодавче регулювання діяльності підприємства.

Вміти:

- захищати інтереси держави, поєднувати і взаємоузгоджувати суспільні, колективні і індивідуальні інтереси. Виконувати конституційні обов'язки, дотримуватися норм законодавства. Захищати свої права людини і громадянина;
- згідно з чинним законодавством готувати засновницькі документи та реєструвати документи з урахуванням особливостей різних організаційно-правових форм господарювання;
- використовуючи соціальні стандарти та умови, брати участь у підготовці колективного договору та у переговорах між роботодавцями та працівниками щодо його укладання, конструктивно взаємодіяти з профспілками щодо соціального захисту працівників;
- згідно з трудовим законодавством брати участь у доборі, оцінюванні, найманні, розвитку та вивільненню кадрів підприємства (підрозділу). Проводити облік кадрів, визначати структуру колективу та розраховувати його численність, вести облік кадрів та аналізувати використання робочого часу. Забезпечувати високий рівень трудової, виробничої дисципліни.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Основи правознавства» студент має ознайомитись з програмою дисципліни, її структурою, змістом і обсягом кожного змістового модуля, формами і методами навчання, з усіма видами і методами контролю, знань, методикою їх оцінювання.

Тематичний план дисципліни «Основи правознавства» складається із трьох змістових модулів, які логічно пов'язані між собою.

Навчальний процес здійснюється в такій формі: лекцій, практичних занять, самостійної роботи студента, контрольних заходів.

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни «Основи правознавства» наведена в табл. 4.

**Таблиця 4 - Структура залікового кредиту навчальної дисципліни
Основи правознавства (денна форма навчання)
Розподіл часу за модулями змістовими модулями**

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	2,5/90	18	18	-	54
<i>З.М. 1.1.</i> Основи Конституційного права України	0,5/18	2	2	-	14
<i>З.М. 1.2.</i> Основи цивільного права України	1,0/36	8	8	-	20
<i>З.М. 1.3.</i> Основи фінансового, адміністративного, кримінального, екологічного права України	1,0/36	8	8	-	20

**Таблиця 5 - Структура залікового кредиту навчальної дисципліни
Основи правознавства (заочна форма навчання)**

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	2,5/90	8	2	-	80
<i>З.М. 1.1.</i> Основи Конституційного права України	0,5/18	4	-	-	14
<i>З.М. 1.2.</i> Основи цивільного права України	1,0/36	2	1	-	33
<i>З.М. 1.3.</i> Основи фінансового, адміністративного, кримінального, екологічного права України	1,0/36	2	1	-	33

2.3. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями

Модуль 1. Основи правознавства.

ЗМ 1.1. Основи Конституційного права України. Основи теорії права та держави. Основи Конституційного права. Конституція України основний закон держави. Права, свободи й обов'язки людини та громадянина.

ЗМ 1.2. Основи цивільного права України. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права, відносини, що регулюються цивільним правом. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів. Право власності та його конституційний захист. Форми та види власності. Поняття цивільної угоди та цивільного договору купівлі-продажу, майнового найму (оренди), позики. Основи шлюбно-сімейного права. Основи житлового права.

ЗМ 1.3. Основи фінансового, адміністративного, кримінального, екологічного права України. Основи фінансового права. Основи адміністративного права. Основи кримінального права. Основи кримінального права.

2.4. План лекцій

План проведення лекційних занять з навчальної дисципліни «Основи правознавства» наведено в табл.5.

**Таблиця 5 - План проведення лекційних занять
(денна та заочна форми навчання)**

Назва теми	Перелік питань	Кількість годин Денна/ заочна	Література
1	2	3	4
ЗМ 1.1. Основи Конституційного права України			
Тема 1. Основи теорії права та держави. Основи Конституційного права. Конституція України основний закон держави. Права, свободи й обов'язки людини та громадянина	Конституційне право України. Конституція України - основний закон держави. Конституційний устрій України. Органи державної влади України. Основні права, свободи та обов'язки громадян, гарантії їх захисту	4,0/2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
ЗМ 1.2. Основи цивільного права України			
Тема 1. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права, відносини, що регулюються цивільним правом. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів	Поняття фізичної особи. Юридична особа як суб'єкт цивільного права. Ознаки юридичної особи. Правоздатність та дієздатність фізичних осіб: умови їх виникнення та припинення. Умови обмеження дієздатності громадян. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб	4,0/1,0	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
Тема 2. Право власності та його конституційний захист. Форми та види власності	Поняття та зміст права власності. Умови виникнення, реєстрації та припинення права власності. Форми та види власності	1,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
Тема 3. Поняття цивільної угоди та цивільного договору. Поняття цивільної угоди та цивільного договору купівлі-продажу, майнового найму (оренди), позики	Порядок укладання договорів купівлі-продажу, майнового найму (оренди), позики.	1,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]

Продовження табл.

1	2	3	4
Тема 4. Основи шлюбно-сімейного права	Сімейне право: поняття і предмет правового регулювання. Сім'я за сімейним законодавством. Шлюб за сімейним законодавством. Права і обов'язки подружжя.	1,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
Тема 5. Основи житлового права	Житлове право України, його загальна характеристика. Житловий кодекс України. Поняття та види житлового фонду України.	1,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
ЗМ 1.3. Основи фінансового, адміністративного, кримінального, екологічного права України			
Тема 1. Основи фінансового права	Фінансове право. Фінансове право і фінансова система України. Фонди фінансової системи України. Бюджетна система України.	2,0/1,0	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Тема 2. Основи адміністративного права	Адміністративне право. Загальна характеристика адміністративного права України. Відносини, що регулюються адміністративним правом. Загальна характеристика кодексу України про адміністративні правопорушення.	2,0/1,0	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Тема 3. Основи кримінального права	Кримінальне право. Загальна характеристика кримінального права України. Кримінальний кодекс України. Поняття та ознаки злочину, види кримінальних покарань. Нормативні акти кримінального права.	2,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Тема 4. Основи екологічного права	Відповідальність за порушення екологічного законодавства. Нормативні джерела екологічного права.	2,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Усього годин		18/8	

2.5. План практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, спрямована на формування системи практичних знань з проблем становлення, розвитку і сучасного правової науки на Україні.

В процесі проведення практичного заняття студенти розглядають як теоретичні питання, так і вирішують ситуативні задачі різного рівня складності, виробничі ситуації.

План проведення лекційних занять з навчальної дисципліни «Правознавство» наведено в табл.6.

**Табл. 6 - План проведення практичних занять
(денна та заочна форми навчання)**

Назва теми	Перелік питань	Кількість годин Денна/ заочна	Література
1	2	3	4
ЗМ 1.1. Основи Конституційного права України			
Тема 1. Основи теорії права та держави. Основи Конституційного права. Конституція України основний закон держави. Права, свободи й обов'язки людини та громадянина	Основні права, свободи та обов'язки громадян, гарантії їх захисту. Конституційне право України. Конституція України - основний закон держави. Конституційний устрій України. Органи державної влади України. Основні права, свободи та обов'язки громадян, гарантії їх захисту	2,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 1. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права, відносини, що регулюються цивільним правом. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів	Поняття фізичної особи. Юридична особа як суб'єкт цивільного права. Ознаки юридичної особи. Правоздатність та дієздатність фізичних осіб: умови їх виникнення та припинення. Умови обмеження дієздатності громадян. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб	4,0/0,5	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
Тема 2. Право власності та його конституційний захист. Форми та види власності	Поняття та зміст права власності. Умови виникнення, реєстрації та припинення права власності. Форми та види власності	1,0/0,5	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
Тема 3. Поняття цивільної угоди та цивільного договору. Поняття цивільної угоди та цивільного договору купівлі-продажу, майнового найму (оренди), позики	Порядок укладання договорів купівлі-продажу, майнового найму (оренди), позики	1,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]

Продовження табл.

1	2	3	4
Тема 4. Основи шлюбно-сімейного права	Сімейне право: поняття і предмет правового регулювання. Сім'я за сімейним законодавством. Шлюб за сімейним законодавством. Права і обов'язки подружжя.	1,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
Тема 5. Основи житлового права	Житлове право України, його загальна характеристика. Житловий кодекс України. Поняття та види житлового фонду України.	1,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,4,12]
ЗМ 1.3. Основи фінансового, адміністративного, кримінального, екологічного права України			
Тема 1. Основи фінансового права	Фінансове право. Фінансове право і фінансова система України. Фонди фінансової системи України. Бюджетна система України.	2,0/0,5	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Тема 2. Основи адміністративного права	Адміністративне право. Загальна характеристика адміністративного права України. Відносини, що регулюються адміністративним правом. Загальна характеристика кодексу України про адміністративні правопорушення.	2,0/0,5	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Тема 3. Основи кримінального права	Кримінальне право. Загальна характеристика кримінального права України. Кримінальний кодекс України. Поняття та ознаки злочину, види кримінальних покарань. Нормативні акти кримінального права.	2,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Тема 4. Основи екологічного права	Відповідальність за порушення екологічного законодавства. Нормативні джерела екологічного права.	2,0/-	Основна [1-18] Додаткова [1,2]
Усього годин		18/2	

2.6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота розрахована на доповнення тих знань, які були отримані на лекції, роботу зі спеціальною літературою, орієнтування студентів на детальне вивчення тих положень національного законодавства України, які вони будуть використовувати у практичній діяльності.

До форм самостійної навчальної роботи студентів занять з дисципліни «Правознавство» можна віднести:

1. Підготовка до практичних занять;
2. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю знань;
3. Перевірка кожного студента якості індивідуальних знань за запитаннями для самостійної роботи.

Форми самостійної роботи студентів наведений в табл. 7.

**Таблиця 7 – Самостійна робота студентів
(денна та заочна форми навчання)**

Форми самостійної роботи (за змістовними модулями)	Години	Форма звіту
<i>ЗМ 1.1. Основи Конституційного права</i>	14/14	
1. Огляд основної та додаткової літератури	3/3	Конспект
2. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	3/3	Відповіді у зошиті
3. Підготовка реферату	3/3	Текст і презентація реферату
4. Підготовка до поточного тестування	3/3	Відповіді у зошиті
5 Самостійний розгляд питань теми: «Громадянство України, Закон України «Про звернення громадян»	2/2	Конспект
<i>ЗМ. 1.2. Основи цивільного права України</i>	20/33	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4/8	Конспект
2. Підготовка реферату	4/8	Текст і презентація реферату
3. Самостійний розгляд питань тем	4/8	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4/8	Відповіді у зошиті
5. Підготовка до поточного тестування	4/1	Відповіді у зошиті
<i>ЗМ. 1.3. Основи фінансового, адміністративного, кримінального, екологічного права України</i>	20/33	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4/8	Конспект
2. Самостійний розгляд питань теми	4/8	Конспект
3. Підготовка реферату	4/8	Текст і презентація реферату
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4/8	Відповіді у зошиті
5. Підготовка до поточного тестування	4/1	Відповіді у зошиті для практичних завдань
РАЗОМ	54/80	

2.7. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів

Для денної форми навчання курсовий проект (робота), РГР, контрольна робота тощо – не передбачені.

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає виставлення балів за всіма формами проведення занять.

Перевірка й оцінювання знань студентів може проводитись у наступних формах:

1. складання поточного контролю знань за змістовими модулями (тестування);
2. складання іспиту.

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу згідно з «Методичними вказівками для самостійної роботи та виконання контрольних завдань з дисципліни «Правознавство».

На виконання та захист контрольної роботи передбачено 10 годин. Структуру засобів контролю з дисципліни «Основи правознавства» наведена в табл. 8.

Таблиця 8 – ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ТА СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ
денна форма навчання

Види і засоби контролю (тестування, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
Змістовий Модуль 1 Тестування	20
Змістовий Модуль 2 Тестування	20
Змістовий Модуль 3 Тестування	20
Підсумковий контроль з Модулем 1	
Екзамен (письмовий)	40
Усього за Модулем 1	100

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-60 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль
Виконання та захист контрольної роботи
Підсумковий контроль з МОДУЛЕМ 1
Письмовий екзамен

Поточне оцінювання знань студентів може здійснюватися під час лекційних або практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента до складання іспиту. Об'єктами поточного контролю виступають: проміжний контроль знань за змістовими модулями, іспит.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення ступню знань студентів лекційного змістового модуля і проводиться у вигляді

тестування. У відповідності до програми навчальної дисципліни тестування проводиться на останньому практичному занятті з кожного змістового модуля. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовують наступні критерії оцінювання (табл.8).

2.8. Рекомендована основна література з дисципліни

2.8.1. Основна література

1. Рогожин Й.А. Історія держави і права України: Підручник. - Х.: Основа, 1996.
2. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України: Підручник - К.: Либідь, 1997.
3. Кубах А.І. Конспект лекцій з дисципліни "Правознавство".- Х.: ХНАМГ, 2006.
4. Ківалов С. Основи правознавства України : Підручник. - Х.: Одісей, 2002.
5. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України.- К.: Либідь, 1997.
6. Кульчицький В. С. Історія держави і права України.- Львів: Світ, 1996.
7. Лашенко Р.М. Лекції по історії українського права.- К.: Україна, 1998.
8. Основи держави і права / Колодій А.М.- К.: Либідь, 1997.
9. Основи конституційного права України/ Копейчиков В.В.- К.: Юрінком, 1997.
10. Пахомов И. Основы государства и права Украины . - Х.: ООО"Одисей", 2001.
11. Поникаров В.Д., Ялдин И.В. Правоведение.- Х.: Издат.дом "ИНЖЕК", 2003.
12. Поникаров В.Д. Правознавство .- Х.: ВД "ИНЖЕК", 2004.
13. Копейчиков В. К. Правоведение: Підручник.: Юринком Интер, 2002.
14. Копейчиков В.В. Правознавство .- К.: Юринком, 2003.
15. Кравчук М. Правознавство.- Тернопіль: Карт-бланш, 2003.
16. Настюк М. Правознавство . Львів: Світ, 1995.
17. Правознавство/ Пилипенко П.: Навч. пос.- Львів: Новий світ-2000, 2006.
18. Настюк М. Основы правоведения Украины: Уч. Пос. Х.:Одиссей , 2004.

2.8.2. Додаткова література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996.-№ 30.-Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України// Відомості Верховної Ради України. - 2003.- №№40-44, Ст. 356.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2003.- № 18, 19-20, 21-22.-С. 144.
4. Кодекс законів про працю// Відомості Верховної Ради. України - 1971.-№ 50.- Ст. 375.
5. Закон України «Про громадянство України»// Відомості Верховної Ради України. - 2001.-№ 13.-Ст. 65.

6. Закон України «Про вибори Президента України»//Відомості Верховної Ради України. - 1999.-№ 14.-Ст. 81.
7. Закон України «Про правовий статус іноземців» від 4 лютого 1994 р.// Відомості Верховної Ради // Відомості Верховної Ради України.-1994.-N 23.-Ст.161.
8. Закон України «Про вибори народних депутатів» від 25.03.2004 р. //Відомості Верховної Ради України.-2004.-N 27-28.-Ст.366.
9. Закон України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» від 06.04.2004р.// Відомості Верховної Ради України.- 2004.- N 30-31.-Ст.382.
10. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15.05.2003р// Відомості Верховної Ради України .-2003.- N 31-32.- Ст.263.
11. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності від 01.06.2000 р. //Відомості Верховної Ради України.-2000.-N 36.-Ст.299.
12. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999р. //Відомості Верховної Ради України.-1999.-N 45.-Ст.397.
13. Закон України «Про зайнятість населення» від 01.03.1991 р.// Відомості Верховної Ради України.-1991.-N 14.-Ст.170
14. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р.// Відомості Верховної Ради України.-1997.-N 2.-Ст. 4.
15. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р.// Відомості Верховної Ради України .- 1995.- N 17.-Ст.121.
16. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р.// Відомості Верховної Ради України.-1992.- N 49.- Ст.668.
17. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998 р. //Відомості Верховної Ради України.-1998.-N 34.-Ст.227.
18. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003р.// Відомості Верховної Ради України.-2003.-N 49-51.-Ст.376.

19. Закон України «Про колективні договори та угоди» від 01.07.1993р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993.- № 36.- Ст. 361.
20. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» // Відомості Верховної Ради України України. – 1999.- №45.-Ст.379.
21. Про трудові книжки працівників: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1993р. №301 Законодавство України про працю :Збірник нормативно-правових актів. – Х.:Одисей, 2004.- 848 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ЄВТУШЕНКО Марина Вікторівна

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **«Основи правознавства»**
для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки
6.030601 «Менеджмент»

Комп'ютерна верстка: *І.О. Храпко*

План 2011, поз. 377 Р

Підп. до друку 8.02.2011 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16
Ум. друк. арк. 1,3
Зам. № 6937

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001